

בנו חושך לגרש

חטויין

תפלין

אלול

זק

בנין

למי

זק

כסלו

צג

בנין

למי

זק

בנין

למי

זק

בנו חושך לגורש

ציד נדרש:

טושים מחייבים
אפרורים/ סטייליטיים
מעטפות/ נילוןיות
פתחי ממו בשני צבעים כמספר התלמידים

מטרת היחידה:

- א. התלמידים יפנימו כי חושך הוא לmouseupה היעדר (חוסר) או כי מקום חושך הוא在乎 רק מאחר ולא הדליך בו עדין את האור
- ב. התלמידים יקבלו השרה מרירות העולם שהחלה מתחוך 'וחושך על פניו תהום', כי גם בעולם הקטן תיתכן מציאות של 'חושך' וקושי לפני אמרית 'יהו או'
- ג. התלמידים ילמדו כי מעט מן האור מגיש הרבה מן החושך ולאור זאת הרי שיש בכוחו של גפרור קטן להאיר אולם גדול
- ד. התלמידים יקשו מהナルם למקומות ולזמןנים חשובים בחיי הפרט והכל ויזהו את האור עם אופטימיות, הכרת הטוב ועשה חיובית אקטיבית ופעלתנית

מטרת על במשפט אחד - כיצד באננו (ובנו, בתוכנו) חושך לגורש? בידינו אור ואש - עשיית טוב!

שלבי היחידה:

- שלב א' - **אור-ויזין** - תחרות שירים בנושא אור - 8 דקות
- שלב ב' - **המבדיל בין אור לחושך** - פתקים בנושא אור ו-חושך - 10 דקות
- שלב ג' - **רמז-אור** - פתגמים מציריים/ פנטומימה בנושא אור (שתי אופציות) - 7 דקות
- שלב ד' - **קטע גאוני** - סייפור על הסטודנט אלברט איינשטיין והפרופסור שלו - 5 דקות
- שלב ה' - **טרטון המוגדרו** - כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור אותו - 5 דקות
- שלב ו' - **מקור האור** - שני מקורות אודוט האור (לבחירה) - 5 דקות
- שלב ז' - **ומאיירים את העולם** - אנשים טובים באמצע (ולאורך כל) הדרך - 5 דקות

בשלב ראשון עליך לחלק את הקבוצה לשתי קבוצות, מכבים ו-חסמוניאים, כך שאם הקבוצה מסודרת במועל, תציב על תלמיד ותגיד לו אותו כ-מכבי והتلמיד האחרון - חסמוני, התלמיד שעליו - מכבי, וכן הלאה, ולאחר מכן תגיד לו כל קבוצה צד בצדיה וכל קבוצה תתמקם בו, רצוי ומומלץ בצוות המזמין יציע באיצטדיון, בכדי להוסיף לאוירה הספורטיבית. בסופו, כל קבוצה תקבל דקה לחבר לעצמה 'מורל' או שיר עידוד אחר עם קצב וcad.

בקבוצות בנים, לדוגמה, ניתן להלبيب ולשלב את הקבוצות לחבר לעצמן מושג בסוגנון השירים (הראויים, כמובן) ממגרשי ה��ורי, אך באופן שלא פוגע בקבוצה היריבה אלא מעודד את הקבוצה אליה החניכים משתייכים. אנו רואים בהמשך מהלך היחידה כי גם במקרה יש משמעות רובה.

כעת, כאמור כי בכל פעם שתכתב על הלוח מילה/מושג- כל קבוצה בתורה צריכה לארו ולשיר שיר שמופיעה בו המילה המופיע על הלוח או הטיה שלה. כל שיר כזה מנקנה לה נקודה.

דוגמה לכך, המילה 'שמחה' - יתכןנו השירים - מהפכה של שמחה, שמחה הרבה אביב הגיע פסח בא, אך גם 'שמחה תשמה רעים האוהבים', בו מופיע השורש ש.מ.ת. כרך מתנהל מעין 'פינג פונג' בין הקבוצות כשהקבוצה שמאתרת ושרה יותר שירים - היא המנצחת.

המשך מתנהל באופן הבא -

אתה כותב מילה על הלוח - אהבה, לדוגמה - והקבוצות מתחילות לנחל 'מיini אירוויזיון' בינהן, כך שכל אחת בתורה שרה שורה מושיר בה מופיעה המילה הכתובה על הלוח, והקבוצה היריבה מתכוונת להшиб מלכמתה שורה עם שורה מושיר מושלה. דוגמאות לכך - אהבה -

מכבים - כי רק אהבה תניצח את כל הדמעות

חסמוניים - אהבה, פתאום היא מתרפרפת

מכבים - באה מהאהבה

חסמוניים - אהבתהיה

וכן הלאה.

שים לב לכך שכל קבוצה תתמקד בשירים שלה ולא תפיר על קבוצה השניה. כמו-כך עליךlemnנות נציג ניטראלי שישמן בלוח הידני או בממוחשב את הנקודות לכל קבוצה. בסיכון כל שלב סכם את הניקוד והכרז על המנצח.

שלבי המשחק הם:

- א. אהבה (2 דקוט)
- ב. אמונה (2 דקוט)
- ג. אוור (3 דקוט)

לאחר שני השלבים הראשונים שנעודו לחיבור הקנה (ומיתרי הקול) תכרייז כי כעת הגענו לשלב ה-**אור-ויזיון** - תחרות שירים בנושא האור, כהמשך כמו באירועיון האמתי, משך התחרות הפעם הוא שלוש דקות, כפי שמוגדר בתחרות השירים האירופית. בשלב זה התלמידים מוזמנים להיעזר גם בכלים הטכנולוגיים העומדים לרשותם, ולאחר שימושם שיריהם, אך רק בתנאי שהם אכן יודעים לשיר אותם, ובשאייה מבלי למציא לחנים מקוריים משליהם..

סיכום שלב זה בכך שהוא נוכח בחיננו במגוון צורות, לא רק במובן הפיזיקלי, אלא גם באופן רוחניים ומופשטיים יותר - כמייצג רגשות ותחושים, כך שנוכל לפגוש אותו גם בהקשרים של אהבה, אמונה, חום וטوب, במגוון רחב של מערכות יחסים - בין אדם לחברו ובין אדם למקום.

שלב ב' המבדיל בין אור לחושך

10 דקות

כעת, בקש מהתלמידים להיערך עם כל כתיבה וחלק לכל אחד מהתלמידים שני פתקי ממו בצבעים שונים, האחד מסמל 'אור' והשני מסמל 'חושך'.
תסביר כי בתפילה שモנה עשרה בברכת 'אתה חונן לאדם דעת' אנו מוסיפים במוצאי שבת קודש את הברכה 'אתה חוננתנו', מצ"ב נוסח הברכה -

אתה חוננתנו ה' אלוקינו מדע והשכל. אתה אמרת להבדיל בין קודש לחול **ובין אור לחושך**, ובין ישראל לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה. כשם שהבדלתו ה'
אלוקינו מעמי הארץות וממשפחות האדמה, כך פדנו והצילנו משtron רע ומפגע רע וכל גזרות קשות ורעות המתרגשות לבוא בעולם.

אחת ההבדלות הנזכרות בברכה **היא ההבדלה בין אור לחושך**, ובמשמעותה זו נתמקד בשלב זהה.

במשמעות 'הבדיל בין אור לחושך', כל אחד מהתלמידים יתבקש לכתוב בין שלוש לחמש מילים הקשורות והמתחרבות בתודעתו ובהרגשותו עם המושגים 'אור'
וחושך', כמובן בפטק המתאים.

לשם ההמחשה, בפטק ובו המילה אור - ייתכו שמות עצמים וחפצים כמו - מנורה, פלורו-סנט, מגדר או גם תחשות ומילים מופשטות יותר כאמונה, משפחה
וחברות. כמובן, כך גם בפטק ובו המילה חושך.

תוכל לעודד את התלמידים לנקות את המושגים האלו להקשרים יצירתיים ומצחיקים, ובמידת האפשר גםcalar המתארים חוויות פנימיות ועמוקות, לדוגמה: הישג
ספורטיבי ממשועוט או אירוע חתונה או בר מצווה ממשום מיוחד במיוחד (אור) כישלון ב מבחן או חיללה, לא עליינו, אובדן קרוב משפחה אהובה אליו היינו קשורים בעבותות
אהבה (חושך). כמו כן ניתן להתייחס לمعالמים שונים בהם אנו סובבים, אישים, משפחתיים, חברתיים ואף לאומיים ועולמיים.

אתה מוזמן להשמיע כמנגנית רקע את השיר 'אור צזה' ביצועו של ישע ריבו, כסיום השיר הוא גם אות לסיום מסימת הכתיבה (אורך השיר - 4 דקות, רצוי להקדיש
 לכל פטק - 2 דקות).

אור כזה

[מילים ולחן - עידן ריכקל, ביצוע - ישי ריבו |](https://www.youtube.com/watch?v=huPNiaB8Yw8)

כמה כוכבים שנפלו עכשו
שנשאר לא כבה
אבדו לי מילים
עוברות שנים לדינה
פוגשים אנשים
ארמוניות והרים
ובונים גדלים
קומיים ונופלים עכשו
בין כל השבילים
מצatoi לי גם כוכב אחד
ילחש לי דברים
ינחם במילים
ישאר לימים
אור כזה

שנשאר לא כבה
כשנושבת הרוח
כשלוחץ וקשה
מתנצל מתרצה
ויצחק אם תבכה
וישאר אם תרצה
אור כזה

- אגב, למדריכים המעניינים בכך, ניתן להדגיש את השורות הבאות מתוך השיר, כדי להמחיש את כוחו של האור, גשמי וגוף רוחני -

אור כזה
שנשאר לא כבה
כשנושבת הרוח
כשלוחץ וקשה

בסיום מסימת הכתיבה, עברו עם שתי מעטפות - מעטפת אור (בהירה) ומעטפת חושך (כהה) וכל תלמיד ישים את הפטקים במעטפות המתאימות. כמובן, הפטקים נכתבים בצורה אנונימית, כך שאין דרך לדעת מהי זהותו של כותב הפטק, זאת כדי לאפשר כניסה בכתיבה.

לאחר מכן, תקריא את הפטקים כתובים בכל מעטפה, תחילה - פטקי החושך, ולאחר מכן את פטקי האור.

באופן זה התלמידים יכולים לקבל מבט כולל על מושגי האור והחשך, כיצד הם נתפסים בעינייהם ובוינו חברותם לכיתה.

לסיכום העלה נקודה למחשבה - מי מהשניים, האור או החושך, תופס מקום רב יותר בחיינו?

*מצורף נספח "שיחות אישיות"

בקבוצות מעמיקות ובעלות רמה גבוהה, תוכלו להוסיף ולסכם שלב זה בסיפור אישי מאת הרב חנן פורת, המתאר סיפור זה כאחד האירועים המוכנים בחיים וזכה שהביא אותו לבחור את ה-אור כМОטיב המרכזי בסיפור החיים שלו.

"זיכרין הילדות הראשונות שלי והוא הפגישה עם השומר.
היה אז זרcker גדול על אחד הגগות שהאייר את הסביבה.
לילה אחד ביקשתי מהשומר לעלות ולסובב את הזרcker.
התחלתי להאייר לכיוון היישובים הערביים שמסביב:
בית אומר, צורוף, בית פיג'ר וכל שאר הכפרים.
פטאות נבהلتני, ואמרתי לשומר: 'הםربים כל-כך ואנחנו מעטים כל-כך'
'נקון, השיב לי השומר,
'אבל אצל החושך ואצלנו האור'"

בהתאם לזמן העומד לרשותכם, ניתן להוסיף גם את הפרט המעניין הבא אודות הרב חנן פורת, זכר צדיק לברכה -

באתר [צומת יהדות](#), במסגרת מדור 'שליפות', נערכים וαιוניות המתנהלים בمعنى משחק-אסוציאציות עם מראאים שונים, כך שמוצגת לפני המראאים מילה מסוימת (מושג/שם דמות וצדומה) ועליו לענות מהי האסוציאציה המתוערת בו לשמע מילה זו.
הרב חנן פורת התראיין במסגרת מדור זה בתאריך 12.8.2008 למניהם, ולהלן תשובתו-תשובתו, למשמעות המילה 'אורות' (שם ספרו הагותי החשוב של הראייה קוק):

'המצפן ומורה הדרך שלאוור אני משתדל לנוט את חי, הן אישית והן לאומי.'

עד כאן התוספת לקבוצות מעמיקות.

*שימוש לבן שבעקבות כתיבת הפטקים ה'חשוכים' יתכוño שינוי מצבי-רוח מסוימים אצל תלמידים העולמים 'להיסגר' בمعنى קונכיה כיוון שההפעלה 'העיריה' בהם מקומות רדומים והזיכרון נשכחות. חשוב להיות ערנים לכך ולסמן לעצמכם תלמידים אוטם תזמיןו לשיחת אישית לאור היחידה.

שלב ג' רמז-אור - פתגמים מצורירים/פנטומימה בנושא אור (שתי אופציות)

7 דקות

באם הזמן מאפשר, ניתן לשוב לתחרות בין המכבבים והחטמונאים בה פתחנוו, אם כ'שכירה מתודית' ואם כהכנה לקרהת השלבים הבאים ביחידה.

שתי אפשרויות להפעלה לבחירתך:

אפשרות א' – אוך היפגאי!

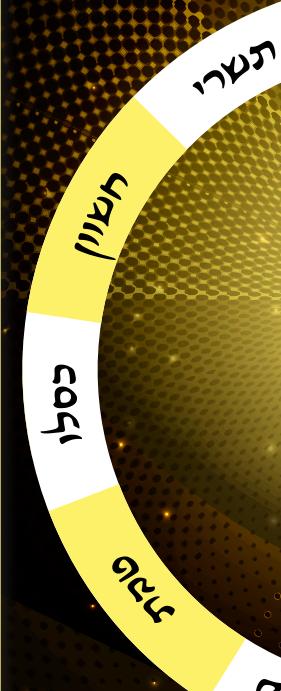
כל קבוצה בתורה שלוחת נציג המקובל לידי פtagם הקשור לאור, לנר או לשמן, ועליו להמחיש ולהציג אותו בפנטומימה (לא מילימ) לקבוצה, הנדרשת לזהות את הפטגם במינימום זמן.

כמוון, אם קבוצה אחת לא מצליחה לזהות בזמן שהוגדר מראש (לדוגמא - 30 שניות) אז התור עובר לקבוצה השנייה, היכולת להרוויח נקודה נוספת נוספת לתור שלה.

לאחר כל פtagם עלייך לעצור ולברר את משמעותו. מצ"ב הביאורים.

הפטגמים הם:

- חלק כשן
- הוסיף שמן למזרקה
- טוב שם מסמן טוב
- טובל בשמן רגלו
- נרו יאיר
- נר לרגליין
- מחפש בונרות
- דען נרו
- cmdליק מניר לנר
- נר נשמה
- כשן בעצמותיו
- אורו פני

חלק כשותן - דבר חלקליק ביוותר

הוסיף שמן למזרה - הוסיף כעס ורוגז

טוב שם משמן טוב - תוכנותיו הטובות של אדם חשובות יותר מרכשו

טובל בשמן וגלו - חי ברוחה ובשפע

נרו יאיר - דבר של כבוד וברכה לאדם חי, מושיפים אותו ליד הזכרת שמו

נר לרגלו - אמונה בדבר שאדם עוזה, עיקרון לפיו אדם נוהג וממנו לא זו

מחפש בונרות - מחפש בהקפה יתרה, משטדל למצוא דבר

דעך נרו - באה עליו צרה

כמדליק מנו לנרו - משל למי שעושה טובה לאחרים ואני מפסיד דבר, זה נהנה וזה לא חסר

נר נשמה - נר שמדליקים להזכרת ולעלוי נשמתו של אדם שנפטר

כשותן בעצמותיו - הדברنعم לו

אورو פניו - פנים מאירות - גילה יחס של רצון ושמחה

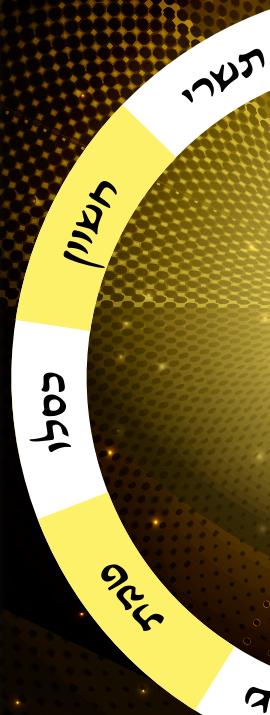
פרק 2' – קליקו-אורה

ככובן שאת האירום תקרין על הלוח (מופיעים במצגת וכן בנספח), והקבוצה הראשונה שתזהה את הפגם המאויר תזכה בנקודה, כך שזו שתצבור את מרבית הנקודות – היא המנצחת.

המדובר באוטם פתגמים הנזכרים באופציה א', אך מאירום בצורה קليلת.

ניתן להיעזר לשם זיהוי הפגמים במילונים ובעזרים מקוונים.

בהתאם להחלטך ולשייקול דעתך, ניתן לתת לכל אחת מהקבוצות את רשימת הפתגמים, כך שהיא תידרש לאתר ולזהות מתוך הרשימה מהו הפגם המופיע כתוב במצגת.

שלב ד' קטע גאוני - סיפור על הסטודנט אלברט איינשטיין והפרופסור שלו

5 דקות

כעת תספר לתלמידים את הסיפור הבא, אך שים לב לאجلות את ה-פאנץ' (השיא) לפני סוף הסיפור, שהוא זהותו של הסטודנט המבריך - חתן פרס נובל לפיזיקה, אלברט איינשטיין.

פרופסור באוניברסיטה הציג שאלה זו לסטודנטים שלו: "האם כל מה שקיים, נברא ע"י אלוקים?". אחד הסטודנטים ענה בamuץ: "כן, נברא ע"י אלוקים".
"אלוקים בראש הכל?", שאל פרופסור.

"כן, אדוני", ענה הסטודנט.

פרופסור שאל: "אם אלוקים בראש הכל, מושמעות הדבר שהוא בראש רוע מאחור והרועל קיים. בהתאם לעיקרון שהמעשים שלנו מגדרים אותנו עצמנו, האלוקים הוא רוע".

הסטודנט השתקק בслуша תשובה זו.

פרופסור היה מאד מרוצה מעצמו. הוא התברבב בפני התלמידים שלו שהוכיח שוב שהאמונה באלוקים היא מיתוס.

סטודנט נושא הרים את ידו ואמר: "אדוני פרופסור, האם אני יכול להציג שאלה?
"כמובן", ענה פרופסור.

הסטודנט קם ושאל: "אדוני פרופסור, האם קיים קור?"

"איזו שאלה? האם מעולם לא היה לך קור?". הסטודנטים צחקו על שאלתו של האיש הצער.

האיש הצער ענה: "למעשה, אדוני, הקור לא קיים. בהתאם לחוקי הפיזיקה, מה שאנו מחשבים כקורס, מהווה למעשה חוסר חום. אפשר ללמוד את האדם או החפש לפיה העובדה האם יש לו חום או האם הוא מעביר אנרגואה. קור לא קיים, אנו יצרנו מיליה זו כדי לתאר מהו אנו מרגשיים בהיעדר חום".

סטודנט המשיך: "אדוני פרופסור, האם קיים חושך?". פרופסור ענה: "כמובן שקיים".

סטודנט ענה: "אדוני, אתה שוב לא צודק. החושך הוא למעשה חוסר אור. אנו יכולים לחזור את האור, אך לא את החושך. אנו יכולים להשתמש במנסרה של ניוטון כדי לפרק את האור הלבן להרבה צבעים ולחזור את אורכי הגל השונים של כל צבע. אנו לא יכולים למדוד את החושך. קרן אור פשוטה יכולה לחזור לעולם החושך ולהארו. אך אתה יכול לדעת עד כמה חושן

חלה כלשהו? אתה מודד את כמות האור הקיים. הלא כן? חושך הוא מושג שהאדם משתמש בו כדי לתאר מה קורה בהיעדר אור. בסופה של דבר, האיש הצער שאל את הפרופסור: "אדוני, האם קיים רוע?".

הפעם, הפרופסור ענה בחוסר ביטחון: "כמובן, כפי שכבר אמרתי. אנו רואים אותו כל יום. גילויי אכזריות בין אנשים, המונע מעשי פשע, רצח ושור, בכל העולם. אירועים אלו הינם דוגמאות לروع".

על כך ענה הסטודנט: "רועל לא קיים, אדון, או לפחות הוא אינו קיים בפני עצמו. רועל הוא היעדר אלוקים. הוא דומה לחושך ולקור. רועל הינו מילה שנוצרה ע"י האדם כדי לתאר את היעדר האלוקים. אלוקים לא יצר רועל. רועל הוא לא אמונה ואהבה, הקיימות כמו האור והחום. רועל הוא התוצאה של היעדר אהבת אלוקים בלבו של האדם. זה כמו הקור, שmagui כאשר אין חום, או כמו החושך, שmagui כאשר אין אור".

הפרופסור השתק והתיישב.

שםו של הסטודנט הצער היה אלברט איינשטיין.

עד כאן הסיפור.

(ניתן כמובן לעורך הפסקה מודנית - שתיקה בת כמה שניות - לפני גילוי זהותו של הסטודנט)

כעת, תזכיר את הפסוקים הבאים, מתוך חומש בראשית, פרשת וירא, פרק כ"ב, פסוקים י"א-ו"ב:

יא וַיְקֹרֵא אֱלֹהִים פָּלָק הֵן-הַשְׁמִינִים, וַיֹּאמֶר, אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם; וַיֹּאמֶר, הֲנִזְהָר!
יב וַיֹּאמֶר, אֶל-תִּשְׁלַח יְצֵק אֶל-הַנּוּר, וְאֶל-פְּעֻשׂ לֹא, מַאֲמֹתָה: פִּי עַתָּה יְדַעַתִּי, פִּי-יְרָא אֱלֹקִים אַתָּה, וְלֹא **חַשְׁכָתָה** אַתָּה-בְּנֵךְ אֶת-יְחִידָךְ מִפְּנֵי.

הסביר את תשומת ליבם של התלמידים לכך שהמילה 'חשכה' כתובה בפסוק כך: **חשכה**, עם השורש ח.ש.ך, ובכך נלמד רעיון נפלא הקשור למஹות החושך בעולםנו, המתחבר לשיפור על אלברט איינשטיין והפרופסור:

לחושך אין כל מציאות ממשית. חושך הוא רק חסר (חסר) באור. מקום חשור הוא כזה רק מכיוון שעדיין לא העלו והדילקו בו את האור. הדברים נכונים הן במצבות הגשמית והן בזו הרוחנית, הפנימית והעמוקה.

זה הזמן להזכיר את השלב הראשון ביחידה, בו שרנו אודוט האהבה, האמונה והאור, ולהציג כי בכוחם של המושגים החיוויים האלו לארש כל שנהה, כפירה וחשכה, על-ידי הוספת גילויים אמיתיים ומקוריים של אהבה, אמונה ואורה. כל קיומם של המושגים השליליים הוא רק מכיוון שהמושגים החיוויים נעדרים וחסרים.

לשם המשכה, תחשיך את היכתה במידת האפשר (וילונות, פוליגלים, כיבוי אורות), וחלק לכל אחד מהתלמידים גפרור או סטיק-לייט ובכך תמחיש כיצד בכוחו של אוור קטן Lagerה הרבה הרבה מן החושך. בכך נוכיח את הטיעון המבריק של איינשטיין, חושך הוא רק היעדר ומהסרו באור ואין לו כל מציאות מצד עצמו.

5 דקות

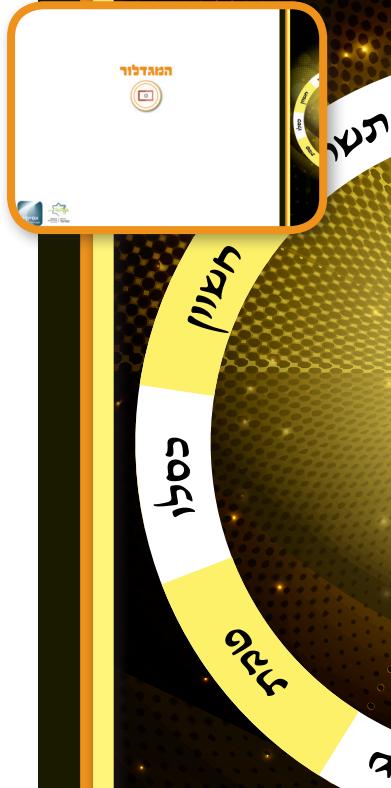
שלב ה' סרטון המגדלור - כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור איתן

בשלב זה תקرين את סרטון המגדלור, מצ"ב הקישור -

<https://www.youtube.com/watch?v=huirfCg9jmo>

לאחר הקרנת הסרטון, בקש מהתלמידים בסביב ספונטני וגייש (סבב הנקרא: פופקורן - מי שמכונן - קופץ ממש כמו פופקורן במיקרוגל) לשתף בתובנות ובמסקנות העולות מהתסרוטן כמו גם בתחום ובהרגשות שחווה במהלך הצפייה בסרטון ולאחריו. כדי לאפשר ולתת מקום גם לרעיונות שכליים וגם לשיתוף רגשי ופנימי. במידה האפשר כדי לתעד בכתב (על הלוח או בפנקס) את הנאמר על-ידי החניכים בסביב.

דוגמא לתובנה אפשרית - כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור איתן, על כל המשתמע
דוגמא לריגשות אפשריים - חרדה (מהספינה המתקרבת במהירות אל השרטון החשוך),
חמיימות (משיתוף הפעולה והערבות ההדדיות) וכן הלאה

שלב ו' מדור האור - שני מקורות אורות האור

5 דקות

בשלב זה, בהתאם לזמן, שתי אפשרויות לבחירתה:

עליך לכתוב על הלוח את המילה חנוכה כמחולקת לשני חלקים - חנו ו-כ"ה, ולאחר מכן לחוד לתלמידים אחת משתי חידות התנ"ך הבאות:

- לספרו ולאתר מהי המילה העשרים וחמש (כ"ה) מתחילת התורה (פרשת בראשית).
- בקבוצות עמוקות - לאתר את המשע העשרים וחמשה (שוב כ"ה) ממסעות עם ישראל במדבר (פרשת מסעי).

אקור א' - ציירין פון א', פסוקים א'-ג'

א בראשית, ברא אלקים את השמים ואת הארץ. ב והארץ הייתה תהום נבוה
וחשך על-פני תהום; ורום אלקים, מרחפת על-פני הפעמים. ג. ויאמר אלקים, יהי אור

המילה העשרים וחמש היא - **אור** (ולפנוי בריאתו ישנו 'חוושך על פני תהום' הנראה אינסופי)

אקור ב' - ציירין פון א', פסוקים א'-כ'

א אלה מסעינו בני-ישראל, אשר יצאו מארץ מצרים--לצאתם: ב-יד-משה, ואחרון ב ויקtab מטה את-מוצאים--על-פי ה' ואלה מסעיהם
למוצאים ג ויסעו מרגעטם בחשך הראשון, בזמנים עשר יומם לחץ הראשון: מוקחתת הפסח, יצאו בני-ישראל ביד-רעה--לענין כל-מצרים ד ומקרים
סkeptרים, את אשר הכה ה, בכם--פל-בכור; ובאליהם עשה ה שפטים ה ויסעו בני-ישראל, מרעטם; ויחנו בסכת וויסעו, מוסכת; ויחנו בתאם, אשר בקצתה
הפסח ברוך ז ויסעו, מאטם, ונישב על-פני החרות, אשר על-פני פעול אפון; ויחנו, **לפני מגדל** ח ויסעו מפני החירות, ויעברו בתורה-הדים הפסדורה; וילכו דרך שלשת
ימים, במקדרב אמת, ויחנו בפרק ט ויסעו, בפרק י, ואבאה, **אלמה**; ובאללים שטיים אשורה עינת מים, ושבעים תפירים-תינוקנו-שם י ויסעו, מאים; ויחנו, על-ים-
סוף יא ויסעו קנים-סוף; ויחנו, במקדרב-סיו יב ויסעו ממקדרב-סיו; ויחנו בפרק יג ויסעו מדקפה; ויחנו **אלוש** יד ויסעו, מאלו; ויחנו ברפידם, ולא-היה שם
מים לעם, לשאותו ויסעו, מפרידם; ויחנו, **במגד סיני** טז ויסעו ממקדרב-סיני; ויחנו, בקבורת המתואה יז ויסעו, מקבורת המתואה; ויחנו, בחרות ייח ויסעו, מוצרת;
ויחנו, ברכחה יט ויסעו, מרכחה; ויחנו, **ברמן פרץ** כ ויסעו, פרון פרץ; ויחנו, **בלבנה** כא ויסעו, קלבנה; ויחנו, **ברסה** כב ויסעו, ברסה; ויחנו, **בקהלה** כג ויסעו,
מائلת; ויחנו, **בהר-שפער** כד ויסעו, מהר-שפער; ויחנו, **בחרדה** כה ויסעו, מחרדה; ויחנו, **במקהלה** כו ויסעו, ממקהלה; ויחנו, **בתהה** כד ויסעו, מתקה; ויחנו,
בתהה כה ויסעו, מתקה; ויחנו, **בפתחה** כט ויסעו, מפתחה; ויחנו, **בחשוננה**.

המשע העשרים וחמשה (ויסעו - ויחנו) הוא מקום הנקרא **חשוננה**, ממש כשם החשונאים!

משני המקורות האלה אנו למדים כי הן בבריאות העולם, כשישנו חוות על-פני תהום, והן במסעותיהם של בני ישראל במדבר (והן

במסעו הפרטני של כל אחד מאייתנו) – ליסוד האור ישנה חשיבות מכרעת, כמו גם לבשורותם של החשמונאים – האור והטוב מוכרחים לנצח.

סיכום שלב זה במילים הבאות (או ברוח הדברים האלה):

תקופת החשמונאים, בה מתרחש נס חנוכה, הייתה תקופה חשוכה ואפילה. גזירות היוונים הולכות ונהיית קשות יותר ויותר, כמעט ואי אפשר להיות כיוודים, קידוש החדש – אינו חוקי! שמרית השבת נאסרת, ברית המילה כרוכה בمسירות נפש, בית המקדש מחולל, פכי השמן הטהורים טומאנו, לימוד התורה אינו אפשרי.

במילה אחת: חושך!

בתפילת 'על הניסים' חז"ל מלמדים אותנו שהיוונים ניסו 'להשיכחים תורה'. נשים לב לכך שהמלחים שכח וחשך בלשון הקודש נכתבות באותה אותיות, רק בסדר שונה!

נראה לכואורה שהיוונים האיבורים, הרביט, הטמאים, הרשעים והזדים, ינצחו את המכבים החלשים, המעתים, הטהורים, הצדיקים ועובדיה התורה. זהו הסוד הנפלא של חנוכה, זו המהות של הנס הגדול שהיא פה:

מעט מן האור מגרש הרבה מן החושך!

אם נהיה בחדר חושך לחוטין,iscal התarisim mogafim, הוילונות אטומים לגמרי, וממש אי אפשר לראות מאומה, נגלה דבר מפליא: אוורו של גפרור אחד קטן כבר ניתן לראות באפילה, והחושך הנורא כבר לא מפחיד כל כך.

אנחנו מודים לך"ה ש"מפערת אבירים ביד חלשים ורבים ביד מעצים וטמאים ביד טהורים, ורעשיים ביד צדיקים יזדים ביד עזקי תורתק", ועל השיעור שלימדת אותן, לא רק ביוםיהם ההם, אלא גם בזמן זהה: האור, הטוב מוכರח לנצח! גם כשרנא ראה שיש טומאה, רוע, רשעות וזדון, נזכר ונפנים את הליך שאנו לוקחים מוחנכה: מעשה אחד קטן של אור וטוב, ממשו וטוב, נתינת צדקה, עזרה לזולת, 'זהדרת פני זקן', דבר-תורה בשולחן שבת, לימוד משנה, תפילה בכוננה, ברכה תורה תשומת לב למילויים, ועוד ועוד, כל אלו מארים את העולם, הופכים אותו לטוב, שמח ומלא תקווה. רק ככה אפשר לארש את החושך, איך אנחנו שרים בחנוכה: 'סורה חושך, הלאה שוחר, סורה מפני האור'.

שלב ז' ומארירים את העולם - אנשים טובים באמצעות (ולאורך כל) הדרך

5 דקות

כעת כתוב על הלוח בגודל את המילים - באננו חושך לאראש, בשלב ראשון, ולאחר מכן הסתר את האות אל"ף במילה 'באננו', כך שתתකבל המילה 'בנו' = בתוכנו. סכם כי הדרך לארש את החושך הן בעולם הגדול והן בעולם הקטן (אנחנו) היא באמצעות הוספת אוור וטוב, אופטימיות ועשה חיובית. נשן לעצמנו כי חושך, כהגדתו בשון הקודש הוא רך וחסר (חסר) באור וכאשר נקרין ונוסף אוור - ממילא החושך ייעלם כלל היה. תוכל להזכיר את דברי הראייה, הרב אברהם יצחק הכהן קוק, מספרו ערפילי טוהר -

"הצדיקים הטהורים אינם קובלים (מתלוננים) על הרשעה אלא מוסיפים צדק,
 אינם קובלים על הכפירה אלא מוסיפים אמונה,
 אינם קובלים על הבערות אלא מוסיפים חכמה"

זה המקומם להוסיף בהשראת מילוטיו אלו של הראייה כי אוטם הצדיקים טהורים, עימם אנו שואפים להימנות ולהם אנו רוצחים להידמות - אינם קובלים על החשיכה אלא **מוסיפים אורה**.

לסיום היחידה תשמעו את השיר 'אנשים טובים' (מילים מאת נעם חורב), ותשבע את תשומת לב התלמידים למילוט הפזמון כמו גם למילים החותמות את השיר:

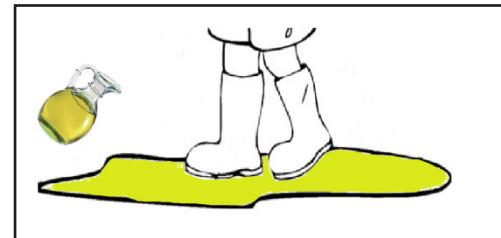
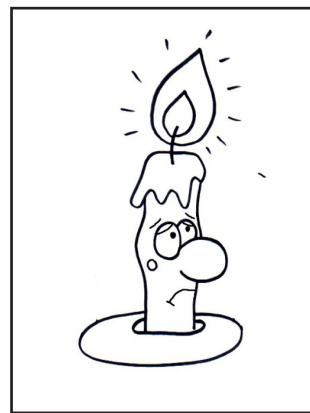
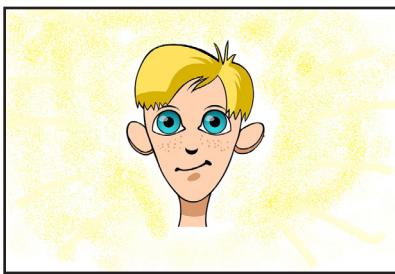
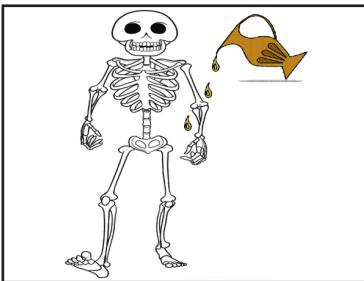
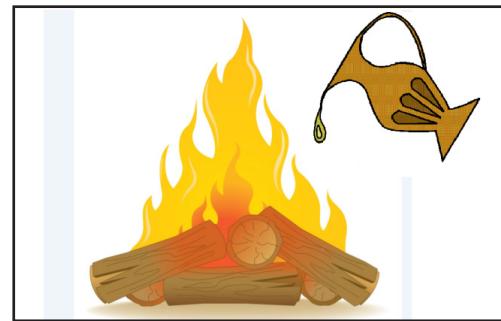
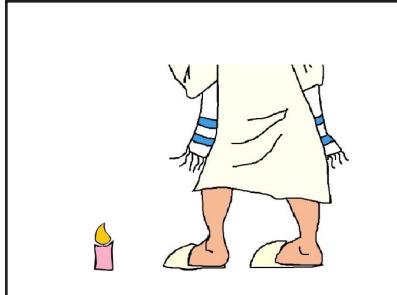
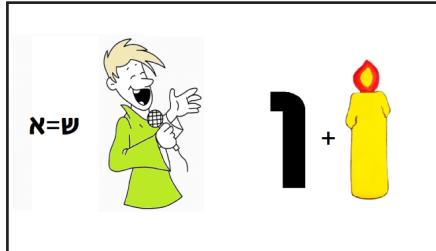
אנשים טובים
 נשארו עוד אנשים טובים
 גם כשהשמים ענויים בכוכבים
 הם ישלו אליק יד, הם יגינו במיוחד
להזיכר לך שיש עוד טוב בעולם
 הם יגינו אם רק תאמין שהם שם

ואם אלוקים נגע לך בראש
 ואם הלב הזה שלך עוד לא התעוור
 ברגע הנכון, תדע מבלי לחושש
 להיות מלאך כזה בשבי מישחו אחר

מצ"ב הקישור לשיר - ביצועו של רמי קלינשטיין | <https://www.youtube.com/watch?v=pT8HOC-Ehzk>

בן אולימ פאי!

פתרונות מצוירים בנושא אור

תשובות לפתגמים המציגים וביאורם בהתאם לסדר בו הם מופיעים -

חלק כשן - דבר חקלק ביוטר

הוסיף שמן למדורה - הוסיף כעס ורוגז

טוב שם משמן טוב - תכונותיו הטובות של אדם חשוב יותר מרכשו

טובל בשמן רגלו - חי ברווחה ובשפע

נרו יאיר - דיבור של כבוד וברכה לאדם חי, מוסיפים אותו ליד הזכרת שמו

נרו לרגלו - אמונה בדבר שאדם עושה, עיקרון לפיו אדם נוהג וממנו לא זז

מחפש בנות - מחפש בהקפה יתרה, משתמש למצוא דבר

דער נרו - באה עליין צרה

CMDLIK מנר לנר - משל למי שעושה טובות לאחרים ואינו מפסיד דבר, זה נהנה וזה לא חסר

נרו נשמה - נר שמודלים להזכרת ולעלויו נשמו של אדם שנפטר

כשמון בעצמותינו - הדברنعم לו

אורו פניו - פנים מאירות - גילה יחס של רצון ושמחה

ажטיפיַק – היות והשיחה על המקומות החשובים מותאמת אישית ונכונה לשיחות אישיות, אחד על אחד עם התלמידים, ובפורום כיתתי התלמידים עלולים לא לשתף פעולה או להסתפק באמירות כלליות שאין חשופות את המתוחול ב עמוק נפשם, ראוי ורצו ליזום שיחות אישיות עם תלמידים הנמצאים במקום כלו, זאת בהכוונת מחנכת הכתה / או היועצת בבית הספר. מוטיב החושך על כל המשמעויות המתוירות גם בפתחים מיטיב לתאר את מצבו של התלמיד הנמצא במצבה ובaphaelה ומגש אחר קרון או בחשכת מצבו. מצ"ב כמו כיונים לשאלות מכוונות בשיחה האישית, אתם מזמינים לבחור מהן ולהיעזר בהן בשיחה האישית. כמו-כן יתכן ונכון לשחר את התלמיד בקשר מסוים שלכם שהיוה 'חוֹשֶׁך' מבחינכם כיצד התמודדתם עימיו.

כמו-כן מצ"ב שני רעיונות קצרים וקளעים אותם תוכלו לשלב בשיחה ולהעצים את התלמיד.

כਮון שבהתאם להתקדמות השיחה וליכולת התלמיד 'להיפתח' ולשתף, ניתן לקרוא לחושך גם בשם המפורש – בין אם זה כישלון בבחן ובין אם דימוי עצמי נמור, השפלה שפוג מאחד מחבריו לכיתה או חילילה משבר בעקבות מצב משפחתי מעורער (אלימות במשפחה, הורים אroseים וכיו"ב) או אובדן בן-משפחה או חבר קרוב.

- א. מה האסוציאציות העולות לך למשמעות המילה 'חוֹשֶׁך'?
- ב. האם היה פעם במצב שניtan לתאר 'חוֹשֶׁך'? ואם תוכל לספר מה הרגשות במצב זה?
- ג. כיצד אפשר להתמודד עם 'חוֹשֶׁך'? האם רק לחכות לכך שייחלו או לפעול אקטיבית בכך להדריך את האור?
- ד. האם 'חוֹשֶׁך' הוא מצב בלתי הפיך ובלתי פתר? לאיזה גורמים ניתן לדעתך לפנות בכך לנשות ולגרש את החושך?
- ה. האם 'חוֹשֶׁך' הוא תקופה שיש 'לשروع' או שניתן גם לגודל ולצמוח מכוונה ומהותה?
- ו. במבט לאחר, האם אתה מרגיש היום חזק ומהו שכתובת המצב החושך, או להפוך?

שני הרעיון לשילוב בשיחה – ברכת הבנים ו-לילה – ביום יאיר

זכרון הגזע –

ברכת יעקבabenינו לאפרים ומנשה נאמר: **וְיִבְרָכֶם בַּיּוֹם הַהוּא, לֵאמֹר, בָּקָר וּשְׂרָאֵל לֵאמֹר, יְשֻׁקָּעַ אֶלְקָנָם כְּאֶפְרַיִם וּכְמֹנְשָׁה; וַיְשַׁם אֶת-אֶפְרַיִם, לִפְנֵי מִנְשָׁה.** (בראשית מ"ח, כ')

מדוע הקדים יעקבabenינו את אפרים למנשה בברכתו לנכדיו ואף הטבע בכר מטבח ברכה לדורות? ישנן שתי דרכים להתמודדות עם קושי, עם משבר, עם חושך: האחת – לשוכת, השניה, לצמוח!

מנשה מייצג את השכחה, תהום הנשיה, (השורש נ.ש.ה. משמעתו לשוכת), ואילו אפרים מייצג את האידלה והצמיחה (מלשון לפרות ולרבות). יעקבabenינו מברך את בניו ונכדיו עד אחרית הימים כי בבואם להתמודד עם קושי, לעולם יקדיםו את אפשרות הצמיחה על-פני השכחה והנשיה.

ג'יה – יום יאיר –

בחינוו כמאmins בני מאמינים ישנן תקופות מאירות ומוירות בהן אנו זוכים לחוש את ידו המלטפת והאהבת של הקב"ה, המשמש זורתה, השמיים כחולים והציפוריים מציאות, המעד החברתי בשיאו, ישנה הצלחה בכל המישורים – הלימודי, המשפחתי ובכלל.

אך לעיתים ישנה מציאות אחרת, בה אנו נתקלים בקשישים, לא מתקדמים כפי שריצינו להתקדם, זה מצב 'חוֹשֶׁך' ואפלולי בו אין קרן – או רשות ממש מארה ומחממת, במילה אחת – לילה.

דוד המלך מתפלל בתהילים אל הקב"ה כי יזכה לראות את ידו של הקב"ה גם במצב זה –

לִילָּה – פִּיְם יִאָיר, פֶּחֶשְׁיכָה – פֶּאֲזָה. (מזמור קל"ט, פסוק י"ב).

במילים אחרות, דוד מבקש לשות את הקב"ה לנגד עינוי תמיד, כך גם בלילה, בקושי, יזכה לראות את האור ואת השגחת הבורא ממש כמו ביום, זו משמעות המילים 'וּלִילָה – ביום יאיר'.

